

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se tatisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Izjava slov. in hrv. poslancev.

O naših državnih poslancih se piše sedaj veliko in še več se govori o njih, odkar so šli na dvoje v drž. zboru. Vprašanje pa se razpravlja o njih eno, ali je bilo bolje za-nje, oziroma za slov. ljudstvo, da so ostali v klubu konservativcev, v katerem so bili doslej, ali pa, da so iz njega šli ter si osnovali nov klub za-se? V tem se razume, da velja to vprašanje za vse, v celoti. Drugo pa je potlej, ali je bilo dobro, da so se ločili ter je njih večina ostala, kakor doslej, v klubu konservativcev, manjšina pa si je osnovala novi klub vkup s hrv. poslanci? Misli si gredó o tem pri slov. rodoljubih še na vs križje.

Če bi naj odgovorili mi na to vprašanje, ne bilo bi nam težko najti odgovora, toda ali s svojim odgovorom koristimo naši skupni stvari? To je drugo vprašanje in nam se dozdeva, da storimo bolje, ako še počakamo s svojim odgovorom ter poročamo našim bralcem samo o doslenjih dogodbah, njim pa prepustimo, da si napravijo sami svojo sodbo. Izmed štajarskih drž. poslancev sta gg. M. Vošnjak in Fr. Robič še nadalje v klubu konservativcev, dr. L. Gregorec pa je v novem klubu.

Klub konservativcev poznajo naši bralci in zato ni treba, da še govorimo o njem na dalje, ali novi klub, v katerem je g. dr. Gregorec: kdo ga pozna? On nam mora tedaj še le pokazati in nam povedati, kaj hoče in kako upa tisto potem doseči? In ravno o tem govori izjava slov. in hrv. poslancev, ki so v tem klubu in oni edini so v njem. Njih izjava je torej samo njihov glas in ni jim bilo pri njej nikomur na ljubo zamolčati svojih želja. In čujmo sedaj njih izjavo:

Ko so početkom tega zasedanja podpisani zastopniki stopili v »klub konservativcev«
zajedno z drugimi zastopniki slovenskega in hrvatskega naroda, izjavili so složno, da pristopijo klubu, pridržujoč si svojo tesno

medsebojno zvezo, trdno osvedočeni, da bode klub krepko podpiral njihova prizadevanja, katera idejo poglavitno na to, da Slovenci in Hrvatje dosežejo svojo narodno ravnopravnost.

Vrhu tega izjavili so hrvatski zastopniki pri oni priliki, da stopajoč v klub nočejo kakor si bodi pre-judicirati svojemu državnemu pravu, ter so pristavili, da se ne bodo držali vezanih po klubovi disciplini v vprašanjih, katera bi se od katerekoli strani na to našala.

Ko se je začetkom leta 1892 pretresala v klubu trgovinska pogodba z Italijo, izjavili so isti, da si pridržujejo svobodno glasovanje o tem predmetu, ter da ob svojem času označijo svoje stališče. Če pa niso do zadnjega odloženja državnega zbora tega storili, zgodilo se je to jedino iz razloga, ker so se nadejali, da ona vlada, katera je opetovano naglašala, da stoji nad strankami, povoljno reši neka viseča narodna in gospodarska vprašanja, sprožena v dalmatinskem zboru na temelju pravice in zakona.

Z druge strani so pa bili vsi podpisani tega mnenja, da s tem, da ostanejo v klubu, zaprečijo, da bi levica prišla do oblasti, kar se je do neke mere tudi posrečilo.

Toda odkar se je predstavila državnemu zboru parlamentarna vlada, katera se nazivlje koalicijsko, čeravno v njej ni zastopanih 10 milijonov Slovanov — odkar se mora ta vlada naslanjati na koalirane stranke, pa podpisani se po svojem političnem osvedočenju s to koalicijo družiti ne morejo, ker vladni program nima nikakih ozirov na narodne težnje, izrecno naglašajoč, da morajo mirovati vsa velika politična vprašanja, torej tudi ono o narodni ravnopravnosti; z ozirom, da podpisani težé na to, da se rešijo po pravici vsa narodna vprašanja; — z ozirom, da so že odločili glasovati proti izjemnemu stanju v kraljevini Češki, katero hoče nova vlada vzdrževati, ker je smatrajo naperjeno proti češkemu narodu, koji jim je bratski narod; — z ozirom,

da hočejo tudi gledé drugih v vladnem programu navedenih vprašanj ohraniti si prosto roko, došli so do zaključka, da izstopijo iz kluba.

Ta zaključek izjavili so klubu dné 23. t. m. in ustanovili posebno slovensko-hrvatsko skupino, ter hočejo brez kakih ozirov pazljivo slediti vladnem delovanju in temu nasproti vravnati svoje držanje. Ob enem stopili so podpisani v dogovor z ostalimi hrvatskimi in slovenskimi zastopniki, ter se nadejajo, da se s časom tej skupini pridružijo še drugi zastopniki, da složno delujejo na parlamentarnem polju.

Da podpisani izstopijo iz parlamentarne večine, je naravna posledica njih zastopniških dolžnostij, ter jim bode iz istega razloga poglavitna zadača, čuvati in braniti pravice in koristi slovenskega in hrvatskega naroda, koje se osobito na Primorskem identificirajo s koristmi države. Potegovati se hočejo tudi za to, da se čim prej oživotvori združenje vseh slovanskih zastopnikov, kateri pripadajo koaliciji, v svrhu vzajemnega in odločnega delovanja za ravnopravnost in za pravice vseh slovanskih plemen.

Na Dunaju, 26. novembra 1893.

Dr. Klaić, dr. Ferjančič, dr. Bulat, dr. Gregorčič, Borčič, Alfred grof Coronini, dr. Gregorec; Šupuk, Kušar, Nabergoj.

Kmetijske zadruge.

(Dalje.)

§ 16 Delokrog okrajnih in deželnih zadrug je določen po njih namenu, o katerem govoru § 2. Razun skrbij, ki jih jim naklada postava o ustanovi rentnih posestev, imajo zadruge še sledeče naloge:

a) napravljati zadružna skladišča in založnice za poljske pridelke zadružnikov;

b) prodajati poljske pridelke, ki so jej v ta namen izročeni, na povelje in račun zadružnikov, zlasti za potreščine vojaške uprave;

c) kupovati na povelje in račun zadružnikov kmetijske stroje, orodje in druge kmetom potrebne reči;

d) ustanovljati nove, ali pospeševati stare posojilnice, posebno take po načrtu Reiffeisen, da dobi gospodar posojilo ali na svojo osebo ali pa na račun pridelkov, katere je oddal v zadružno skladišče;

e) posredovati, da dobijo zadružniki posojila na dalje časa pri hipotečnih bankah na uknjiženje, pa tako, da se z obrestmi počasi tudi dolg odplačuje; in kjer ni hipotečnih bank, pa pri hranilnicah in enakih zavodih;

f) posredovati, da se posli in delavci zavarujejo na čas bolezn, onemoglosti in starosti;

g) prirejati bolnišnice in oskrbovalnice ter urediti jih tako, da se tiste zalagajo s pridelki zadružnih skladišč;

h) posredovati med takimi, ki iščejo delavcev, in tistimi, ki iščejo dela;

i) nadzorovati nakupovanje semen in posredovati pri občevanju zadružnikov s kmetijskimi poskušalnicami;

k) posredovati, da se zadružniki zavarujejo zoper ogenj, točo in nezgode pri živini in pomagati jim, da se zavarujejo pod dobrimi pogoji, ter voliti iz zadružnikov cenilce za komisije pri nesrečah, ki zadenejo zavarovalnice;

l) ustanovljati in pospeševati zadruge za živinorejto;

m) sestavljati zadružno statistiko;

n) zadružnikom v njih pravadah priskrbovati pravniško pomoč.

§ 17 Ako stanovske kmetijske zadruge ne morejo same izvršiti svoje naloge (§ 16), morajo ustanovljati pridobninske in gospodarske zadruge na podlagi postave z dne 9. mal. travna 1873 drž. zak. št. 70, posebno take po načrtu Reiffeisen, ali pa v zvezo stopiti s podobnimi, že obstoječimi zavodi ter njih delovanje pospeševati.

§ 18 Kmetijske zadruge niso podložne določbam postave z dne 9. mal. travna 1873 drž. zak. št. 70, o pridobninskih in gospodarskih zadrugah. Za vse svoje zaveze in dolžnosti jamči le zadruga sama kot pravna oseba. Pred sodnijo in drugod zastopa zadrugo nje načelnik ali pa njegov namestnik. Pisma pa, s katerimi se zadruga proti tretjemu za kaj zaveže, mora podpisati načelnik in eden iz odbornikov. Če govori pa pismo o kaki kupčiji, ki jo sme le zadružni odbor skleniti, ali pa višja oblast dovoliti, morata se poleg načelnika podpisati še dva odbornika.

§ 19 Za pokritje svojih prvih, ustanovnih stroškov imajo tako okrajne, kakor deželne zadruge pravico, naložiti svojim udom denarni donesek, ki pa ne sme presegati 1 odstotka od državnega zemljiškega davka dotičnega posestnika.

§ 20 Na koncu vsakega leta morajo okrajne in deželne zadruge napraviti proračun o izdatkih bodočega in o zgubah pretečenega leta, in da se vse to pokrije, imajo pravico, zadružnikom naložiti denarna vplačila. Ti denarni doneski pri okrajnih zadrugah ne smejo presegati 4 odstotkov, pri deželnih ne 1 odstotek državnega zemljiškega davka.

§ 21 Ako hoče okrajna zadruga za pokritje v § 20 omenjenih stroškov naložiti več, ko 4% doklade na zemljiški davek, mora za to s posredovanjem deželne zadruge in deželne vlade dovoljenje dobiti od denarnega in poljedelskega ministerstva. Od istih ministrov mora s posredovanjem deželne vlade tudi deželna zadruga dovoljenje imeti, ako hoče za svoje v § 20. označene stroške več ko 1% doklade na zemljiški davek pobrati.

§ 22 V §§ 19. do 21. imenovane doneske pobirajo občine kot doklade na zemljiški davek ter jih izročajo okrajnim zadrugam. Tiste doklade pa, ki se poberejo za deželno zadrugi. Ti doneski uživajo iste zastavne pravice in prednosti, kakor druge doklade na državne davke.

§ 23 Kdor bi mislil, da se mu z doklado, ki je v § 22 omenjena, krivica godi, sme se v 14 dnéh po dostavljenem plačilnem ukazu pritožiti na okrajno glavarstvo in slednjic še na deželno vlado. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Usmiljeni bratje pokrajine Graške.

«Storite, bratje, sami sebi dobro, storite iz ljubezni do Jezusa!» Tako je klical pred 350 leti sv. Janez, imenovan »od Boga«, ko je po ulicah Španjskega mesta Granade prosil miloščine za revne bolnike v svoji bolnišnici. Mož božji bil je prepričan, da miloščina več koristi tistim, ki jo delijo, kakor onim, ki jo prejemljejo. Iz ljubezni do Boga je zbral okoli sebe nekaj mož, ki so bili pripravljani ž njim vred brezplačno streči ubogim bolnikom katerekoli vere. Beri čuda njegove ljubezni, kakor jih najdeš popisana v »Življenji svetnikov« dne 8. marcija. Sv. Janez od Boga je umrl leta 1550, še le 55 let star.

Dvajset let po njegovi smrti so papež Pij V. (leta

1570) potrdili družbo, katero so med seboj ustanovili njegovi duhovni sinovi. Dali so jim papež ime: »usmiljenih bratov« ter jih zavezali z obljubo, ne samo »vodila sv. Avgušтина« spolnjevati, ker sv. Janez ni spisal nobenih pravil, ampak brezplačno streči revnim bolnikom brez razločka vere in narodnosti. Ta novi red razširil se je kmalu po vsej Evropi. V sv. mestu Rimu naselili so se usmiljeni bratje, katerim Lahi pravijo: »Ben fratelli« t. j. dobri bratje že l. 1572 pri cerkvi sv. Janeza krstnika na otoku sv. Jerneja. Na Štajarskem imeli so v Gradcu že od l. 1615 poleg cerkve Marijinega oznanjenja v Murskem predmestju velik samostan s prostorno bolnišnico. Velike reči so opravljali tamkaj, dokler jih je navdajal duh sv. Janeza od Boga. Ko so pa s časom prišli v pretesno dotiko z obljudenim mestom, bil se je tem usmiljenim bratom samostanski duh tako izpuhtil, da so redovno obleko nosili le še za samostanskim ozidjem, po mestu pa so hodili, kakor svetovnjaki. To je v srce žalilo pokojnega knezoškofa Graškega Otokarja Marijo grofa Attems-a. Sklenoli so ta samostan pripeljati k prvotnemu spolnjevanju vodila redovnega. V ta namen so si odbrali vrlega usmiljenega brata Fr. Sigismunda (Žiga) Schmid-a, da bi po njem obnovili v tem staroslavnem samostanu dobrega duha sv. Janeza od Boga.

Moža že v letih so izšolali in posvetili v mešnika, potem ga pa postavili za prednika ali prijora tej hiši, da se po njem pomladi hirajoči samostan in vnovič rodi lep sad kršč. ljubezni. Graški konvent (kloster) usmiljenih bratov izluščili so škof iz zaveze s staro avstrijsko pokrajino ter ga zasadili kot semenišče novih obnovljenih naselbin. Komaj je nekaj bratov storilo sv. obljube, ravnati se po prvotnem pravilu usmiljenih bratov, vže je nov duh začel veti po starodavnem zidovji. Zdajci prikazal se je tudi nov blagoslov božji nad to ustanovo sv. Janeza od Boga. Že l. 1864 otvorila se je v Algersdorfu pri Gradcu lepa hiša za okrevajoče bolnike (rekonvalescente), leta 1877, na praznik brezmadežnega spočetja D. M. (8. grudna), blagoslovili so pokojni krški knezoškof dr. Val. Wiery v Šent-Vidu na Koroškem veliko bolnišnico kot prvo naselbino usmiljenih bratov v Celovski škofiji. Da bi bolniki, katerim naša ostra sapa, posebno po zimi ne ugaja, našli pod milim laškim obnebjem zavetja, ustanovili so usmiljeni bratje iz Gradca dve naselbini v Lombardiji; eno v Bresciji, drugo v San-Remo, a so jih morali opustiti, odkar je ta krasna dežela prišla pod pijemonteško-laškega kralja. V Benetkah imajo še v ta namen velikansko bolnišnico na morji, vendar tamošnji usmiljeni bratje niso zvezani z našo Graško pokrajino, razun z vezijo bratovske ljubezni.

Blagemu o. Sigismundu usmilili so se posebno oni revni tupci, idijoti, kakoršnih se že okoli Gradca, posebno pa po gorenjem Štajarskem nahaja brez števila. S pomočjo radodarnih dobrotnikov, posebno rajnega rimskega grofa Leopolda barona Lilienthala ustanovili so v Kajnbahu, tri ure zunaj Gradca, prostorno naselbino »za neozdravljive bolnike«, posebno za uboge. Nekaj let sem pošilja naš deželni odbor usmiljenim bratom tje v Kajnbah neozdravljive blaznjence, za katere nimajo dovolj prostora v Feldhofu. (Dalje pride.)

Gospodarske stvari.

Nekaj za mlada drevesca.

Marsikak slov. gospodar ima v svojem sadovnjaku vsaj nekaj mladih drevesc, za katera pridno skrbi in

jim pridno streže, kar ve in zna. Opazoval bo, če še ni, da solnčni žarki ne denejo dobro mladi kožici. Kadar močno sije, otaja se skorja in če se to nekaj dni zaporedoma zgodi, začne pokati, drevesce ni več gladko, kakor je bilo doslej. Razvidno je, da tega ni nihče drugi povzročil, kakor topli solnčni žarki. Tudi temu se pride in sicer prav lahko, z domačim zdravilom v okom. Poslušajte!

Namažejo se drevesca, seveda dokler so zdrava, z mešanico, narejeno iz apna, ilovice in kravjeka. Solnčnim žarkom je pot do kože zaprt. Če se po kaki nesreči olupli ali odstrani, naj se pa v drugič namaže. Akoravno je zime konec, ni še konec nevarnosti za drevesca. Mraz v pomladnih nočeh in zatem prijetno solnce škodujeta še vedno in poleg tega še mrzli vetrovi in burje.

Tudi to je pomisleka vredno, kar pri vsakem premetenem sadjerejcu opazuješ: kol poleg drevesca je vselej na južni to je solnčni strani debelca privezan. Na ta način tudi zabranjuje solncu in mu jemlje moč do gladke kožice drevesca. Tu pa tam nahaja se še navada, da se drevesca le z apnom namažejo. A samo apno brez vsake zmesi je le nekoliko prehuo za mlado občutljivo kožico. Boljše pogodi, kdor zmeša to apno z ilovico in primeša nekoliko kravjeka, kar drevescu jako dobro dene. Tako se ohranijo lepa, gladka in ravna drevesca, ki postanejo v nekaj letih košata drevesa, kjer bodo otroci in vnuki onega kramljali in se veselili sence, še bolj pa sadu, ki je mogočno drevo nekdaj vcepil, skrbno mazal in gojil, zime pa tudi neumestne toplote varoval in ga na ta način ne brez vsega truda konečno odgojil.

Živina v gozdu?

Po mnogih krajih je navada, da se živina tudi v gozde pušča. Le malokdo pa pomisli, koliko škode more živina v njem napraviti, posebno če se ne pazi prav skrbno na njo. Zemlja se potepta in s tem male, nežne koreninice poškoduje, katere preskrbljujejo drevje s potrebno hrano. Ne morejo se več tako lahko razvijati in se v zemlji razširjevati, ako je preveč poteptana. Stopinje se precej globoko udirajo in s tem se največ zemlje premakne iz svojega pravega stališča in svoje lege, korenine malih rastlin in trave, kakor tanke koreninice dreves se raztrgajo, uničijo. Največje važnosti za obstanek prav lepega gozda je pač primerno razdeljena mokrota, ki napaja tla in prinaša koreninam potrebne hrane in tvarine. Kjer je zemlja vsled živinskega hojenja vtrjena in tako rekoč nabita kakor pod v hišah, ki nimajo leseuih tal, ne more se voda, dežali mokrota kakoršne koli vrste primerno in ugodno pod zemljo razširjevati, in ne da bi drevju hasnila, prinaša le škodo. Kajti v globokejših stopinjah se nabira in napravljajo se mlake, kjer pa je zemlja prerahla, namoči se preveč in to je rastlinam na kvar. Največ škode pa napravi živina v gozdu o deževnem vremenu in pa v gozdih, ki visijo t. j. v stranih krajih, ker se stopinje v teh slučajih toliko bolj udirajo in zategujejo.

Drugo nič manjšo škodo trpijo veje in mladike ter listje dreves in grmovja. Kar živina doseže, vse obere in ugonobi; kedar zmanjka vejevja, loti se kože in lubja. Mladim drevescem obgrize vršičke, jih preveč pripogiblje in s tem do cela pokvari in pohabi. Taka objedena drevesca morajo drugega vršička čakati in ta nikdar ni tako raven, tako lep, kakor je prvi bil; večidel ostanejo pripognjena in tako zgubi gozd polagoma ravna, ponosna svoja drevesa. Staro drevje se poseka, mlado jo kruljevo brez prave podobe in lepote, ali pa se celo uniči. Da pa drevo, tudi najmočnejše, počasi hira in naposled obnemore, če ga živina neprenehoma goli, ali da slabejše,

mmlajše rastline brez kože ne morejo obstati, ako jih namreč živali obglodajo, je vsakomu dovolj znano.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 13. decembra v Žalcu, v Jurklostru, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Studenicah in pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Dne 15. decembra v Arvežu in pri Sv. Križu tik Slatine.

Dopisi.

Iz Maribora. (Okr. odbor) v Mariboru vas je torej silil in čez dolgo prisilil, da ste objavili njegov »popravek«. Čemu, vas vprašam, niste tega storili takoj? Bili ste pač, g. urednik, preveč usmiljeni do njega. Huje bi njega ne mogel nihče osramotiti, kakor se je sam s svojim »popravkom«. Kaj ste bili vi poročali? Da okr. zastop v Mariboru — prav Mariboru, kajti sami gospodje v Mariboru sedijo v odboru, ki zastopa tako imenitni slov. okraj — torej okr. zastop v Mariboru tako gospodari, da dela dolgove, za 3400 gld. 20 kr. koncem leta 1892; nadalje, da si ne vé pomagati drugače, kakor da vzviša doklade. Tako ste vi pisali v štev. 41. In kaj popravlja sedaj vam gosp. dr. Johann Schmiderer, načelnik odbora? On pravi: Ni res, da je okr. zastop Mariborski preteklo leto 3400 gld. 20 kr. napravil dolga. Dobro, to tedaj ni res in gosp. načelnik daje pojasnilo: »Leta 1891 se je sklepal (!) račun z (!) pomanjkanjem (!) od (!) 3326 gld. 20 $\frac{1}{2}$ kr. »Nadalje... »leta 1892 je doraslo pomanjkanje (!) v znesku (!) na 3400 gld. 20 $\frac{1}{2}$ kr. Da se pomanjkanje poravna, se je okrajni priklad (!) od 6% na 8% torej za 2% t. j. 2 kr. na 1 gold. povikšal«. — Sedaj vas, gosp. urednik, vprašam, ali ne potrjuje dr. Johann Schmiderer, načelnik okr. odbora v Mariboru, tedaj sam od besede do besede vašega poročila? Kako se drzne tedaj s svojim »popravkom« do vas? Meni ne gre to v glavo. Mogoče je le, ako mož ni videl ali ni vedel, kaj je podpisal. Če je pa tako, kako more potem tak človek biti na čelu odbora, ki ima gospodarstvo z občnim, največ s slov. denarjem v rokah? Tu je dolžnost okr. zastopa, dolžnost c. kr. gosposke, da odpravi brž njega, pa tudi pisača, ki mu je spisal »popravek«, iz okr. uradnije. Slov. kmetje in sploh volilci tega okraja pa vidijo iz tega lahko, da je nemškutarija najdražja stvar, pa tudi največja neumnost, ki jo kedaj slov. volilec napravi. Gosp. načelnik, dr. Johann Schmiderer, pa naj vzame zrcalo v roke ter se naj v njem ogleda. Če še mu nemška, rjava brada ne zakriva vsega lica gori do očij, mora mu, kedar bere ta svoj »popravek«, šiniti kri v lice, da bode to lisičje barve, ali če hoče, nemško-rjavo!

Iz Ponikve na južni železnici. (Z g o d b a.) Kmet A. P. je dne 17. oktobra za Liščeve fante iz Bobova krmo v Celje vozil. Ko se vračajo proti domu, sta voznik A. P. in Jakob Lisec z urama menjala, tako da je Prah na svojo uro še 50 kr. pridave dobil. Na Ponikvi si pustijo pri peku za »likof« od ure nekoliko postreči, na to se poslovijo in Bog vedi, kje se ga je potem voznik tako nasrkal, da je na potu proti domu cesto zgubil. Po njivah in travnikih so ga konji vozili. Peljali so ga tudi na bližnji hribček, kamor je še po dnevi težko z vozom priti. Šli so konji z njim trikrat okoli hiše tamošnjega posestnika. Zdajci konji pijančka na neki njivi zgubijo in se s praznim vozom na pašo bližnjih travnikov podajo. Mož je torej na njivi prenočil, dokler ga sosedi drugi dan ne zdramijo; konji pa so se med tem časom pasli, na pašo na jermenje stopali in ga na ta način precej potrgali. Ko ga potem ljudje drugi dan

na pravo cesto proti domu spravijo, začne tega človeka močno vjedati. Vest ga hudo peče. Kaj bo z mano doma, si misli. Žena je strašno huda. Kaj hočem reči, kje da imam uro, ker sem jo zamenjal in kaj hočem reči, ker je jermenje pri komatih potrgano. Kaj bo torej? Na tako premišljevanje mu pride res v glavo taka misel, da se je doma sicer opravičil, ali to mu bode gotovo precej velike hude nasledke prineslo. Rekel je namreč svoji ženi: »Glej, ljuba žena, v črni noči me v Socinjah na cesti trije roparji zgrabijo, me na tla vržejo, po meni teptajo, mi uro vzamejo, me davijo, pretepaajo in mi pri konjih jermenje porežejo. Še denarje bi mi bili pobrali, pa sem jih še v pravem času v škornjice skril«. Žena ga vsa prestrašena posluša, vse verjame in Boga hvali, da so ga roparji vsaj pri življenji pustili. Šmarijski žendariji so zločinstvo izvedeli in podali so se precej k možu. On žendarjem ravno tako pové, kakor svoji ženi in bila je tožba gotova. In zdaj kdo so bili ti roparji, domači ali tuji? Žendariji so naglo tri fante iz Sladke gore na sumu imeli, ker so žepne ure pri njih našli in ker so fantje večkrat v noči, posebno ob času kožuhanja okoli prepevali. Res so jih dne 26. oktobra vklenili in kazenske sodnji v preiskavo izročili. Dne 2. novembra bi morali fante c. kr. okrožni sodnji v Celji oddati, ako bi Jakob Lisec, kateri je kmetovo uro imel, ne bil o pravem času te stvari izvedel. Zato hiti dne 27. oktobra najprej v žendarmerijsko kasarno in akoravno je tukaj prav malo opravil, vendar se nič ne da premotiti, tožba se je morala zoper kmeta narediti. V sodnji pove fant v pričo kmeta zopet vse, kakor v kasarni. Jakob Lisec je moral sam tri dni v preiskavi ostati, ker niso mogli priči naglo skupaj dobiti. Dne 30. oktobra so potem fante domu izpustili in vsa zadeva je zdaj pri c. kr. okrožnej sodnji v Celji.

Od Sv. Trojice v Slov. gor. Narodni pregovor pravi: »Za solncem pride dež, za veseljem žalost«. Pa kaj bi človek o žalosti govoril, ter še drugim pri čitanju tega članka britke ure delal. Ostanem tedaj raje pri veselju. Nam sosedna župnija Sv. Benedikta ima v letošnjem letu dosti tvarine za svojo kroniko, deloma vesele, deloma tudi žalostne. Vesele čase je vzivala za časa sv. misijona, primicije, šolarske veselice, blagoslovljenja novega glavnega oltarja; žalostne pa o izgubi njenih priljubljenih duhovnih pastirjev gg. Miložiča in Simoniča. Prvega je žalibože v žalost vsem župljanom bela žena odvezla, a drugi je odšel v Maribor. — Zabredel sem! Snovi je toliko, da ne vem prav za prav, kaj in o čem bi pisal. Toda omenil sem poprej glavnega oltarja in o tem hočem nekaj pisati. Kakor nam kaže šematizem, je Benediška župnija zelo obširna. Župna cerkev je bila nekdanj zelo mala in ljudje, prišedši v cerkev, so morali radi pomanjkanja prostora večinoma zunaj svojo pobožnost opravljati. Rajni gosp. župnik se je trudil in sam dosti žrtvoval, da se je cerkev vsestransko povečala. Trebalo nji je pa tudi novega kinča in tudi tega ni rajni gospod pozabil. Oskrbel je nove oltarje in sicer tri, v gotiškem slogu. Zadnji od teh treh je bil glavni oltar in ravno, kakor bi božja previdnost hotela, mogel se je še zdrav blagoslovljenja istega vdeležiti ter še je videl plačilo za svoj trud. Delo je, kakor sem vže poprej omenil, v gotiškem slogu izgotovljeno, ter dela čast mojstru, kateri ga je izgotovil, namreč podobarju g. L. Perko-tu pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Ako oltar natančneje ogledamo, zapazimo v sredi izvrstno izdelano podobo sv. Benedikta kot opata, na desni in levi se kaj lepo nosite podobi sv. Petra in sv. Pavla. Nadalje ob stranéh ste še podobni presvetega Srca Jezusa ter Marije. Na podobah se nam dopadajo posebno naravne barve, tedaj da niso preveč z zlatom

in srebrom preobložene. V isti primeri je tudi vse drugo izgotovljeno. Kar celo reč pači, pa je to, da je cerkev za ta oltar prenizka in še premala. Kaj lepše bi se videlo to krasno delo v cerkvi Sv. Treh Kraljev. A tukaj se ne more delo prav razprostirati in zgubi radi tega dosti od svoje veljave. H koncu si ne moremo kaj, da še enkrat svoje celo nepristransko priznanje g. Perko-tu izrečemo z željo, da bi tudi drugi čestiti gospodje z mnogimi naročili tega izvrstnega strokovnjaka v podobarstvu, pa tudi pravega narodnega korenjaka počastili.

Faber jun.

Iz Zenkovec pri Radgoni. (Marsikaj.) Komur okraj Radgone ni znan, misli si, posebno ako od južne strani tje zahaja, da je prek Mure že vse ogersko ali nemško, pa ni res, imamo še po edno uro hoda do ogerske meje, nemško pa je od Radgone proti zahodnej strani. Tako imamo še proti severu pet slovenskih vesnic, ali žalibog, ti Slovenci imajo le samo materno slovenščino, ker otrok, ko do šole doraste in pride v šolo, ne sliši več slovenskega jezika. Radgonski mestjani ne dovolijo tega, da bi se otroci v šoli slovenski učili. Otrok še prav govoriti ne zna, že pride nemškim učiteljem v roke; doma govorijo slovensko, v šoli pa le nemško. Otrok hodi tako pet let v šolo, ne zna pa več prav slovenski in tudi nemški ne vé. Človek, ko to vidi, lahko žalosten postane, kajti je čez 100 kmetov in še toliko manjših posestnikov bi lahko dobili, da bi bilo otrok za prvi in drugi razred. Ali očetje raje vidijo svoje otroke, kakor sužnike pod drugim narodom! Oh ubogi slov. očetje, kam gledate? Malo predramite se, in glejte, da se spolni ta moj željni namen! To ne bode meni v korist, ampak celi okolici. Tudi Nemcem ne bi škodovalo, ako bi slovensko znali. Ali je žalostno za Slovence, po sedem let gre otrok v šolo in iz šole izostane, ali ko dobi slovenske bukve v roke, pa ne zna njih brati. — Tudi moram vam naznaniti, kake zagovornike imajo pri nas divji škodljivi zajci. Pri nas ima lov v najem oskrbnik Halbenrainske graščine in ta ima dva lovska opaznika. Eden teh je v naši vasi, drugi pa na Slovenski gorici. Oba pa sta prava liberalca, posebno rada preiskavata, ta dva lovska opaznika proti noči, če bi kakega lovskega tata dobila. Tako sta ta liberalca čakala pred tednom, v nedeljo zvečer, v Zvenkovskem lesu, ker pa je tam peša pot z Ogerskega, si mislita, zna biti pa dobiva kakega tihotapca, ali pa pride kaki, da ga bova si zasvojila. Zdaj gre pa iz naše vasi po potu lepo mirno J. Pintarič, želarski fant, kateri je namenjen k svojemu bratu v Poterno. Ko gre skoz les, sliši, da nekaj zašumoče zadej, v tem pa h krati puška počí, on se prestraši, skoči par stopinj in še počí dvakrat na-nj. Siromak, zdaj poln svinca po nogah, si ne more pomagati, ampak obleži. Čez nekaj časa se zavé in še le za nekaj ur se privleče domov. On in tudi drugih nikdo ni znal, kdo da ga je vstrelil; pa Bog je pravičen sodnik, in ne pusti, da bi pravičen in pošteni mladentč moral po nedolžnem trpeti. Hitro drugi dan se izve, kdo je bil. Ona liberalca domov gredé pohvalita se pri nekem hramu, zunaj stoječem, da sta nocoj dobro ednega Ogrina postrašila. Ali to je bilo malo preveč za postrašiti, ker bi fant bil lahko ob svoje življenje prišel in težko, če se bode kedaj mogel zopet srečno po svojih nogah hoditi. Una liberalca pa se bodeta morala v luknji za to pokoriti in mislim, da še malo premoženja založiti. Res je žalostno, da danes ima zajec več pravice, kakor človek; ako bo to tako nadalje šlo, bodo nas liberalci že s puškami, ne samo z jezikom streljali.

Mm.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V državnem zboru so vsprejeli načrt postave o deželni brambi: po tej postavi svitli cesar lahko pokliče vojake, ki so v dež. brambi, v orožje in pošlje tudi zunaj države v vojsko, kedar nastane za to potreba, ne da se razpravlja o tem poprej v drž. zboru. Dež. bramba je torej poslej enaka ostali vojni. — Minister za drž. finance, pl. Plener, gleda sedaj na to, da si pridobi srca delavcev in uradnikov; zato povišuje delavcem v drž. tovarnah plačilo, uradnikom pa obljubljuje, da jim ga vzviša brž, ko pride do tega. Vidi se, da hoče mož više, na čelo liberalne vlade.

Češko. Ker je v drž. zboru koalicija, združeno delovanje treh večjih strank, zato se razpravlja v čeških in sploh v slovanskih kronovinah vprašanje, ali ne kaže, da se spravi na noge koalicija slovanskih strank. Taka koalicija bila bi sedaj v resnici dobra, toda ni še podoba, da se napravi, kajti mladočeška stranka ne kaže za-njo veliko veselja; za-njo sta dr. Gregr in dr. Herold, drugi pa obupavajo, češ, da ona sploh ni mogoča.

Stajarsko. Deželni odbornik, grof Edmund Attems je dobil te dni od cesarja red železne krone in vsled tega se sodi, da on ne postane dež. glavar, kakor se je doslej govorilo. Ali kdo bode tedaj? Namestnik dež. glavarja postane pa neki nemški konservativec, dekan Proboscht. Slovenci smo po takem ob vse, niti v dež. odboru, niti v dež. zboru imamo poslej kako častno ali uplivno mesto v rokah. — Ces. namestnik v Gradcu, baron Kübeck, je bil te dni na Dunaju in tudi pri Nj. veličanstvu, najbrž je poročal o naših sedanjih razmerah in se ve, da je bilo njegovo poročilo veselja, a žal, da mi, slov. ljudstvo, ne čutimo nič tega veselja!

Koroško. Celovec hoče postati veliko mesto ter dela na to, da se združijo z njim občine, ki ležijo v njega okolici. — V Prevaljah se je ustanovilo »podporno društvo delavcev« in pravi, da ne dela politike, ampak skrbi samo za koristi delavcev. — Slov. posojilnic je v celi deželi sedaj že 16 in je v njih 4058 udov. To je že lepo število v deželi, v kateri po nemških listih še Slovencev ni!

Kranjsko. V nedeljo je imelo »Slov. ljudstvo« v Ljubljani shod ter v sklenili na njem tri resolucije, v katerih se odobruje izstop slov. poslancev iz »kluba konservativcev« in izreče želja, da se razširi volilna pravica. Škoda, da se v resoluciji ne pove, kako naj to »mladi klub« doseže! — Zdravniška zbornica dobi kmalu novo volitvo, ker je vlada ovrгла prvo, na pritožbo slov. zdravnikov. Sedaj dobijo brž slov. možje večino glasov, ako jim kdo štrnje ne zmeša.

Primorsko. Pri porotnih sodbah se vršijo vse razprave samo v laškem jeziku, ali znano je, da ste po deželi dve tretjini Slovencev, torej tudi porotniki so iz večine Slovenci: kako pridejo ti do tega, da morajo znati laški, če čejo vestno razsojevati? — Za slov. ljudsko šolo v Trstu je naglašeni že 620 otrok, vendar pa še take šole doslej ni in če obvelja mestnemu zastopu, je tudi ne bode, Mogoče je, da sedanji naučni minister pokaže več srca za slov. otroke, kakor prejšnji.

Hrvaško. V saboru ali deželnem zboru v Zagrebu se vršijo sedaj razprave o dež. proračunu in vlada ga hvali na vse kriplje. No dobro, če je resnično, kar vlada pravi; da se namreč povzdiguje blagostanje po deželi, med kmetovalci!

Ogersko. V soboto je predložil minister Szilagyi v državnem zboru načrt postave za »civilni zakon«. Judovski listi so tega veseli, ker vedó, da nastane, če načrt obvelja,

velika zmešnjava med ljudstvom in v tem je za juda lahko delo, polniti si žepove na škodo kršč. ljudstva. Načrt postave je prepis nemške, lutrovske postave in se torej lahko sodi, kako žaljiva da je taka postava za kato-liško cerkvo!

Vunanje države.

Rim. Zopet so nas sv. oče Leon XIII, razveselili z veliko okrožnico do škofov katol. cerkve ter govorijo v njej o sv. pismu. Njih beseda pa velja tokrat učnim ljudem ter dokazuje, kaj je prav za-nje sv. pismo: neusahljiv vir sv. modrosti.

Italija. Novo ministerstvo je nogah. Zanardelli mu je predsednik in ker je ta velik framason, ne bode krivo, če rečemo, da so tudi njegovi tovariši taki in torej vse ministerstvo freimaurersko. Pravi pa se, da to ministerstvo ne ostane dolgo na krmilu, ker ima — umazane roke: drži se jih denar iz rimske banke.

Francija. Tudi v Parizu imajo novo ministerstvo in na čelu mu je Kasimir Perier, doslej predsednik v državnem zboru. Ti ministri so zmerni republikanci in neki niso sovražniki katol. cerkve, ali tega človek ne verjame lahko; saj nas skušnja uči, da republikanev v naših dneh pomeni blizo to, kar brezverec.

Anglija. Stranka sedanje vlade se krči, kajti skorej pri vsaki volitvi, ki je nastane kje potreba, pride mož na vrh, ki se ne prišteva tej stranki, ampak stopi v nasprotno, v stranko tako imenovanih konservativcev: le-ti niso katol. Ircem nič kaj prijazni.

Nemčija. V deželnem zboru v Berlinu so vsprejeli predlog katol. osredja, naj se prekličie postava, ki prepoveduje oo. jezuitom učiti v nemških država-h. Kar je liberalcev, vsi so kar besni zoper ta sklep. — Cesar Viljem je dobil iz Francoskega nek zaboj; ko bi ga bil sam odprl, razletel bi zaboj in cesarja raz-mesaril. To pa se ni zgodilo, ker so zaboj imeli na sumu in so ga odprli tako, da ni razletel. Socijalisti so neki pri tem imeli svoje roke.

Rusija. Trgovinska pogodba z avstrijsko državo je brž gotova, ne pa še z nemško državo. — Zopet se govori, da ima Rusija jako veliko vojaštva na mejah proti Avstriji in Nemčiji. Sedaj že znajo celo, koliko častnikov in vojakov je na teh mejah. Prazno delo, nič ni resnice na teh poročilih, ljudi pa vendar motijo.

Bolgarija. Na kneza Ferdinanda je hotel nek prejšnji častnik vstreliti, toda častnika so še prej ujeli in ga spravili pod ključe. — Ministerstvo se je obnovilo, minister za uk je odstopil, drugi pa so ostali.

Srbija. Ministerstvo je odstopilo in kralj je poklical generala Gruiča, naj mu sestavi novo ministerstvo. Dr. Dokić še je v Opatiji in ne stopi več v novo ministerstvo.

Turčija. Sultan je dovolil, da pride rusko bro-dovje, tisto, ki je bilo na Francoskem, v Toulonu, sedaj v Carigrad. Vsprejeli bodo tudi tukaj rusko brodovje častno, toda težko, če s takim navdušenjem, kakor Francozje!

Grecija. Novo ministerstvo išče denarja na po-sodo, ali za tako drago ceno, kakor ga judje ponujajo, ga ne mara. Težko, če ga drugače dobi.

Afrika. Vojska v Marokanskem se vleče nadalje, vendar je sedaj toliko španjskih vojakov pri Melili, da domača vojna ne more zoper nje zmagati, zato se ta izogiblje ustajnih kabilov in se dela, kakor da teh ne mara.

Amerika. Govorica se razširja, da je vodja ustajnikov, admiral Mello, pobegnul izpred Rio de Janeiro; če je to resnično, tedaj je ustaje konec in v Braziliji nastane vsaj nekaj časa doba miru.

Za poduk in kratek čas.

Župnikove sanje.

(Pravljica, poslov. Fr. Goričan.)

(Dalje.)

Sv. Peter me je milo gledal. »Ne žalite se toliko«, mi reče, »gotovo ni Vaša krivda, da ljudje iz Vaše župnije ne pridejo k nam v nebesa; mogoče je krivo, da oni v cerkev ne hodijo božje besede in Vaših opo-minov poslušat! Zategadel bodo se morali dolgo v vi-cah čistiti in trpeti.«

»Za božjo voljo! zakličem jokajoč, »storite to, da bodem nje zamogel takoj v vicah obiskati, videti in tolažiti.«

»Zelo rad, prijatelj moj«, mi odgovori svetnik. »Glejte tukaj, obujte te črevlje, ker pot v vice ni ravno najlepša.«

Tresoč se še vedno na vseh udih, obujem odka-zane ni čevlje, kateri so bili iz čistega zlata in z žlaht-nimi kameni obloženi.

»Dobro je tako«, reče sv. Peter. »Idite naravnost naprej. Spodaj, kadar boste prišli na ogel, videli bote velika srebrna vrata, na katerih je zaznamovanih veliko črnih križev. Tamkaj trkajte in bodo Vam odprli. Na svidenje, gospod župnik. Dobro se imejte!«

Podal sem se na odkazano pot. O kakšno poto-vanje! Se zdaj se prestrašim, kedar na to zmislim. Pot je bila posuta s potrjim ostrim steklom; in od vseh strani sikale so strupene kače na me. Pridem do ve-likih srebrnih vrat, kjer sem potrkal.

»Kdo teka?« slišim vprašati.

»Župnik Primož.«

»A tako. Le vstopite.«

Jaz vstopim. Velik, lep angelj z belimi perutmi in v kakor solnce bliščečo obleko ogrnjen; pri ledju visel mu je diamantni ključ, pisal je v velike bukve. Bile so veliko večje, kakor sv. Petra.

»Dobri gospod, kaj želite in s čem Vam zamo-rem ustreči?«, vpraša me angelj in me prijazno po-gleda.

»Lepi angelj Gospodov«, odgovorim mu, »rad bi izvedel, koliko duš iz moje župnije imate tukaj pri vas?«

»A tako, to bi Vi radi vedeli, dobri gospod«. Nato odpre angelj debele bukve in išče dolgo po njih.

»Gospod župnik«, reče čez nekaj časa z globokim vzdihljajem, »mi nimamo ne ene duše iz Vaše župnije tukaj v vicah.«

»Jezus, Marija in sv. Jožef«, zakličem od straha pol mrtev. Nobene duše iz moje župnije. O veliki Bog, kje pa tedaj so?«

»Častiti gospod, kje hočete, da bi bile? Gotovo so v nebesih.«

»Pa ravno od tam sem pridem.«

»Dobro.«

»Sv. Peter mi je povedal, da iz moje župnije ni nikdo v nebesih.«

»Tukaj v vicah, moj ljubi gospod župnik, ni no-benega od Vaših; ako niso v nebesih, tedaj morajo biti vsi v p«

»O moj ljubi Zveličar, kaj moram jaz ubogi žup-nik doživeti«, zakličem jokajoč. »Moji tako ljubljani, da bi bili vsi v . . . Čeravno pridem jaz po tvo-jem božjem usmiljenju v nebesa, pa kakšno veselje bom imel, ako nobenega od mojih ovčic tamkaj videl ne bom. O jaz ubogi, nesrečni človek!«

Angelj položi mi roko na ramo ter mi pravi: »Moj ljubi gospod, ako hočete biti prepričani v tej reči, ka-tera Vam je toliko pri srcu, tedaj pojdite še dalje po

tej poti navzdol, tam boste našli na levi strani velika črna vrata. Tam zveste vse. Božja pomoč bodi z Vami.»

Potoval sem dalje. Pot bila je dolga in vsa z žarečim ogljem posuta. Omaha sem vsak trenotek na eno ali drugo stran. Potil sem se strašno, ker vročina postajala je zmerom večja in hujša; od vsakega lasu visela mi je potna sraga in strašna žeja me je mučila. Pa pri vsem tem sem se smel srečnega šteti, da sem imel črevlje, katere mi je dal sv. Peter; drugače bi si bil noge vse požgal. Zdaj zagledam na levo velika vrata široko odprta; zdelo se mi je, da gledam v veliko žarečo peč.

(Konec prih.)

Smešnica. »France«, ukaže mojster učencu, »France, prinesi za en krajcar žrebelj, da obesim podobno na steno«. »Oče«, prifrči nazaj France čez malo časa, brez žreblja, »oče, ne dobim žreblja; sta le po dva za krajcar«.

Razne stvari.

(Zaupnica.) Dež. poslancu, g. Fr. Robiču je izrekel v ponedeljek shod zaupnih mož v Mariboru svoje priznanje za njegovo delovanje, zlasti z ozirom na nove razmere v drž. zboru. Tudi od rodoljubov v Slov. Gradcu se mu je enako sporočilo.

(Odlikovanje.) G. Jožef Koniček, glavni davkar pri c. kr. davkariji v Mariboru, je dobil čast ces. svetovalca ter stopi v stalni pokoj.

(Šolstvo.) Kakor je znano, stane ljudska šola veliko denarja, ali da se to ne vidi koj h kratu, razdelijo si nje stroške država, dežela, okraji in občine med seboj, plača pa jih nazadnje le tisti, komur pošlje c. kr. davkar davčne knjžice.

(Imenovanje.) Gosp. Miha Jezovšek, doslej v Celju, pride za c. kr. notarja na Vransko. Gosp. Anton Rohrer je postal c. kr. naddavkar v Mariboru.

(Dež. poslanec.) Gosp. dr. Wokaun, pristav c. kr. sodnije v Celju, je postal dež. poslanec za naša mesta in trge. On je sodnik in dobi tudi zato svoje plačilo. To je v redu, ali g. pristav je poslanec nemških volilcev in ostane še sodnik slov. prebivalcev: to pa ni več v redu!

(Veliki koncert) priredi povodom odkritja Slomškove slike Mariborska Čitalnica v spodnjih dvoranah hotela »Nadvojvoda Ivan« dne 10. decembra 1893. Začetek točno ob 7ih zvečer. Vstopnina: za čitalnične ude 30 kr., za neude 50 kr., za obitelji do 5 oseb 1 gold. Prostovoljni darovi se hvaležno vsprejmejo ter se bodo porabili za stroške tamburaškega zbora.

(Všpored) pri veselici slov. čitalnice v Mariboru je ta-le: Hrvatska koračnica (tamburaški zbor) K. R. Šebor-Barac. Slovanska pesen (mešan zbor) H. Volarič. a) V mraku, b) Tam za goro (tamburaški zbor) Dr. G. Ipavie-Švab. Odkritje krasne Slomškove slike z nagovorom predsednika Mariborske čitalnice. Za dom! (moški zbor) H. Volarič. Dvospev iz opere »Teharski plemiči« s spremljevanjem orkestra Dr. B. Ipavie. Poročni zvon (mešan zbor) Dr. G. Ipavie. Svrčanje (tamburaški zbor) J. Klaič-Farkaš. Oblačku (šesterospjev) Jos. Kocijančič. Domovini (moški zbor) Dr. G. Ipavie. Naprej! (tamburaški zbor) Dav. Jenko-Farkaš.

(Kmetijska podružnica.) V nedeljo ima kmetijska podružnica v Mariboru dopoldne v gostilni »Stadt Wien« svoje zborovanje. Škoda za podružnico, da se drži tako trdno nemščine. Denar je potrata, ako ga dežela izdaja za-njo.

(Volitev.) Pri volitvi načelnika krajnega šolskega sveta v Vitanju dne 5. t. m. bil je izmed 9 glasov s šesti mi izvoljen vlč. g. Jos. Žičkar, za namestnika pa g. Ivan Verčnik.

(Slov. slovstvo.) »Ilustrovani narodni koledar« za leto 1894 je izdal in prodaja g. Drag. Hribar v Celju. Cena mu je 60 kr. v prosti vezi, v krasni pa 1 gold. in 10 kr. za pošto. — »Kateketski sastanci« je ime knjžici, ki jo je izdal prof. Karlo Matica v Zagrebu; cena zvezku je 45 kr. Nekaj knjžic dobi se tudi pri nas, v uredništvu.

(Zmrznil) je v noči 25. novembra Martin Kranjar, strgar iz Slov. Gradca, na cesti iz Velenja proti Šoštanju.

(Hripa.) Na Dunaju se kaže zopet hripa ali influenza, posebno pri višji gospodi se rada glasi in tudi v državnem zboru se ji dopade.

(Železnica.) Na Ptujju vrši se dne 10. decembra shod mož iz raznih krajev v posvetovanje, da in kako se izdela železnica od Purkle pri Radgoni, skozi Slov. gorice na Ptuj in od todi čez Haloze do Krapine. Misel je dobra in za denar se vse napravi.

(Na potu) iz Ptuja je v noči 25. novembra padel Val. Pernek, doma iz Gruškoveca v Halozah, v gnojšnico in je v njej obležal. V jutro, ko so ga našli, je bil že mrtev.

(Radodarnost.) Baron Rothschild je najbogatejši človek v Avstriji in še dalje. Poleti pa je zgubil zlato uro v Francovih varih in je razglasil, da dobi veliko darilo za-njo, kdor mu jo nazaj prinese. To je storil ubog godec in kaj mu je bilo veliko darilo? Trije goldinarji, po postavi bi jih pa moralo vsaj 10 biti. To vam je judovska radodarnost!

(Nesreča.) Dne 1. decembra je šlo neko dekle po železnici iz Štor proti Celju. Potoma jo je došel vlak in jo je vrgel v stran, da je omedlela. Prenesli so jo v bolnišnico v Celju, pa se še doslej ni zavedela.

(Nemškutarsko maslo.) Übung an 15/5 das wahren semdlih Midglieder des Mauthdorf feuerwehr wahren, aber keines von Eihdorf das haben sih semdliche Miedglieder, Cirkular prodokolič unterschriben und keine gekomen. E. Mandorf an 15/5 Jakob M— Haupm.

(Podpora.) Klubu »Popotnik« v Gradci daroval je g. veleposestnik, gostilničar in župan pri Sv. Miklavžu nad Ormožem pet gold., za kar se mu odbor najtopleje zahvaljuje.

(Roparji.) Blizo Žalca so dne 27. novembra našli pri nekem kozolcu Alojza Fridla s prerezanim vratom, nekaj obleke je ležalo blizo njega, denarja pa ni bilo. Na sumu imajo necega Hrvata, da je Fridla umoril, potem pa mu denarje odvzel. Dan poprej pa so našli Za logom v Savinjski dolini umorjenega Jurija Pavič, krošnjarja iz Žurmanec pri Krapini.

(Lahkovernež.) V Celovcu je prinesel kmet 80 gld., da jih položi v hranilnico. Na stopnicah pa sreča tujca ter ga vpraša, kje vsprejme vlogo. Tujec mu odvrne, da sedaj ni več časa za to, a on mu hoče še spraviti denar na pravo mesto. Kmet mu da denar ter gre v gostilno, tje naj pride potem tudi tujec, ko naloži denar. Se ve, da je kmet zastonj čakal tujca v gostilni.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Jurkovič 22 gld. (ustn. in letn. dopl.), Šalamon 33 gld. (ustn. dopl.), Klavžer Fr. 2 gld., Zabukovšek 1 gld. in Cestnik 1 gld.

Loterijne številke.

Gradec 2. decembra 1893: 53, 89, 4, 88, 70
Dunaj » » 68, 58, 86, 1, 31

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gl. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gl. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 2-52

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu in Parizu kot razsojevalci izloženih preparatov

tinkturo za želodec lekarja G. PICCOLI-ja v Ljubljani

s častno diplomo in zlato svetinjo odlikovali. Te odločujoče odlike so najboljše spričevalo že od nekdanj znanega dijetetičnega sredstva, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izborna pospešuje.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj **G. Piccoli** v Ljubljani proti povzetju zneska. Zabojo po 12 stekl. za 1 gl. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gl. 26 kr. (zabojo tehta 5 kgr.) Poštnino plača vedno naročnik.

Prodaja se steklenica po 15 kr. v sledečih lekarnah: v **Mariboru**: Bancalari, König; v **Ptaju**: Behrbalk, Mollitor; v **Celji**: Kupferschmid. 10-12

Zaloga mizarkega in pravoskega pohištva Konrada Wöflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28
priporoča bogato asortirano zalogo žlebenega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih **zrcal in podob**

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačeni in črnim, kurnis in roset

☛ po najnižji ceni. ☛

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrirani ceniki brezplačno in franko. 20-20

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Oelz-ova kava

priznana najboljši in izdatnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špecerijsko in povžitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitki do 2 gl. 10 kr. 12-15

☛ Potrebno za hišo in pisarno. ☛

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru

je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1894.

☛ za na steno. ☛

Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

☛ Tiskan v treh barvah! ☛

Služba organista in mežnarja

se razpisuje pri župnijski cerkvi Sv. Jakob a v Galiciji do 20. decembra t. l. Dohodki so pšenična, vinska in zmesna bernja, od zvoneja in drugi. Ceciljanci iz samskega stanu imajo prednost. Služba se nastopi s 1. januarijem 1894.

Cerkveno predstojništvo.

Letošnje Mohorjeve knjige

„Življenja srečen pot“ vezan v usnji za 45 kr. v polusnji za 35 kr. in v platnu za 35 kr. Kdor želi ključavnico in na voglih kovano, plača 10 kr. več za knjigo. Ako se več knjig ob enem pošilja, plačam pošto sam. Tudi imam za trgovce lepe Božične prtičke, lepo blago.

J. N. Koprive, knjigovez v Brežicah.

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm

lekarja

v Neunkirchen na Spod. Avstrijskem

se dobi v vseh lekarnah 1-5

za ceno 1 fl. av. v. za vitek. 2-2

1200 smrekovih rant,

še boljše macesnove za hmelj; od 6 metrov naprej dolgih, želi kupiti **Anton Koren**, kmet v **Petrovčah** (Petrovič pri Celji.) 2-2

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferlinc,

gosposke ulice št. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjko pazite na mojo trdko. 42

Zanesljivim osobam,

ki so zmožne pisave, ponuja se z novim letom 1894 pri velikem, jako razširjenem zavodu dober zaslužek.

Vprašanja pošiljajo naj se v zaprtih pisemih z napisom „zanesljivost“ uredništvu tega lista. 2-3

Harmonična zvonila

z jarmi vred proti poroštvu, da so dobro vglasbena in iz najfinišne robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 gl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlata podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkeji ceni priporočuje

Albert Samassa,

strojev c. k. dvorni zvonar in fabrikant in gasilnega orodja

v Ljubljani.

☛ Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko. 9

Odgov. urednik B. Ferik.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Otorepec.)